

بسمه تعالی

پیام دکتر مصطفی غفاری ریاست محترم مرکز سلامت محیط و کار

به مناسبت روز ملی بهداشت محیط - ۱۱ اسفند ماه ۱۳۸۷

گاهواره زمین پهنه آغوش پاک، بی آلایش و پر نعمت خود را میلیون ها سال است که بر همه مخلوقات و بیش از همه بر روی آدمیان گشوده است. ما انسان ها، موجودات برگزیده و هوشمند این کره خاکی، امانت دار این نعمت بزرگ الهی هستیم. می باید آن را پاس بداریم و این گستره زیبا، پاکیزه و سالم را به آیندگان بسپاریم.

بهداشت محیط در بر گیرنده جنبه هایی از سلامت انسان خصوصا کیفیت زندگی است که متاثر از عوامل فیزیکی، شیمیایی، زیستی، اجتماعی و فیزیولوژیکی محیط می باشد. این علم به فرایند ارزیابی، تصحیح، کنترل و پیشگیری از عواملی در محیط می پردازد که بطور بالقوه بر سلامت نسل حاضر و آینده تاثیرات ناگواری می تواند بگذارد. بسیاری از بیماری ها در جهان امروز حاصل ارتباط تنگاتنگ انسان با محیط زندگی اوست. عوامل طبیعی و ساخته دست انسان ها هر یک در جای خود توانایی ایجاد الودگی محیط زندگی انسان را دارند. در این خصوص می توان به نشت آرسنیک و فلوراید به منابع آب آشامیدنی و انتشار رادون بعنوان منابع آلاینده طبیعی و آلوده شدن منابع آبی از طریق روان آبهای آلوده به مواد شیمیایی ناشی از شستشوی کود و سموم مورد استفاده در زمین های کشاورزی، استفاده از جوش شیرین در فرایند پخت نان، خودرو و صنایع آلاینده و ... بعنوان منابع آلاینده انسان ساخت اشاره داشت.

جهانی و صنعتی شدن کشورهای در حال توسعه به روند افزایش مواجهه با انواع آلاینده ها و مواد شیمیایی موجود در هوا، آب و غذا سرعتی بی اندازه بخشیده است. افزایش جمعیت و رشد و پیشرفت سریع فناوری ها ی نوین در عرصه جهان به منظور تامین نیاز های بشر و بهره مندی از منابع، موجب دست اندازی و ناسالم نمودن محیط زندگی شده است.

جمعیت جهان از سال ۱۹۹۰ تا کنون چهار برابر و حجم کالاهای اساسی و مورد نیاز انسان ۱۸ برابر افزایش یافته و به همین ترتیب حجم آلاینده های محیطی نیز افزایش چشمگیری داشته است. تغییر الگوی مصرف از منابع طبیعی به منابع

مصنوعی همچون مواد شیمیایی، استفاده از سموم دفع آفات در گستره بسیار وسیع در کنار بروز پدیده های جهانی همچون تغییرات آب و هوا، گرمایش جهانی، باران های اسیدی، تخریب لایه ازن و از سوی دیگر بروز بیماری های نوظهور موجب تحمیل بار مضاعفی بر مسئولیت های بهداشت محیط در جامعه امروزی شده است.

تنوع بسیار زیاد مشکلات محیطی در دنیای امروز لزوم به کار گیری و بهره مندی از تخصص های مختلف و رویکرد های متنوع را در این عرصه برای احاطه یافتن، کنترل، پیشگیری و پاسخ به هنگام ضرورت می بخشد. نیاز امروز بهداشت محیط ایجاد تغییر و تحول در فعالیت های سنتی از طریق آموزش و توانمند سازی دریافت کنندگان خدمت به شناخت مخاطرات محیطی تاثیر گذار بر سلامت و به مشارکت گرفتن مردم در پیشبرد اهداف بهداشت محیطی می باشد. راه اندازی سامانه ستاد فوریت های سلامت محیط و کار، درگیر نمودن متصدیان اماکن عمومی و مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی در ارزیابی وضعیت بهداشتی امکانه تحت تصدی و خود گزارش دهی، توسعه طرح ابتکارات مبتنی بر جامعه از طریق استفاده از بستر فراهم شده در این مناطق و سازماندهی و هدایت جوامع محلی به شناخت نیاز های سلامتی و مشارکت در اجرای برنامه های بهداشت محیطی همچون کنترل دخانیات، بهسازی محیط، بهداشت کشاورزی، بهداشت پرتوها و غیره نمونه هایی از رویکرد های مذکور می باشند. با توجه به عدم تکافوی منابع انسانی متخصص در اجرای بهینه فعالیت های مربوطه می بایست توجه ویژه ای به ساماندهی سیستم نظارتی و ثبت اطلاعات محیطی می شد که با طرح نرم افزاری نمودن داده های محیطی این مهم نیز برآورده خواهد شد. ایجاد و تقویت سیستم نوین نظارت بهداشت محیط ما را در اندازه گیری دقیق، پایش و ارزیابی شاخص های کشوری به منظور شناسایی نقاط ضعف و قوت و برنامه ریزی صحیح برای برطرف نمودن کاستی های موجود کمک خواهد نمود. خوشبختانه در تاریخ فعالیت های بهداشتی در میهن عزیزمان نام بهداشت محیط بعنوان فعالیتی درخشان در هر برهه و زمانی درخشیده است و با همت عالی و تلاش بی وقفه همکاران ارجمندمان در این حیطه روز به روز درخشش و اثر بخشی بهداشت محیط در تامین سلامت جامعه بیشتر گردیده است. فرارسیدن روز ملی بهداشت محیط فرصتی مناسب برای تقدیر از زحمات همکاران، بازنگری فعالیت های انجام شده و برنامه ریزی برای آینده را فراهم می آورد. در پایان ضمن تبریک به مناسبت روز ملی بهداشت محیط، آرزوی توفیق برای همه عزیزان، همکاران و خدمت گذاران جامعه بهداشت محیط کشور را از خداوند منان خواستارم.